

در محضر استاد

سخنرانی استاد علامه کرباسچیان

برای پدران و مادران

« ۲ »

کرباسچیان، علی اصغر، ۱۲۹۲ - ۱۳۸۲.

در محضر استاد: سخنرانی استاد علامه کرباسچیان برای پدران و مادران /

مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان. -- تهران: آفاق، ۱۳۸۲.

ISBN 964 - 6058 - 88 - 4 (ج. ۱) - ۳۸ ص. -

ج. ۱: ۲۰ س. م. -- (ره‌نمودهای تربیتی) (ج. ۲) - 2 - 58 - 964 - ISBN 964

ص. ع. لاتینی شده: Ali Asghar Karbaaschian

DAR MAHZAR-E- OSTAAD (At the Master's Presence)

ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۸۲). selected speech for parents

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا. کتاب‌نامه: به صورت زیر نویس.

۱. اسلام و آموزش و پرورش. ۲. تربیت اخلاقی. ۳. مدرسه‌ها. -- مدیریت و

سازمان‌دهی. ۴. آموزش و پرورش کودکان. -- مشارکت والدین. الف. مرکز تدوین

و نشر آثار علامه کرباسچیان. ب. عنوان. ج. عنوان: سخنرانی‌های استاد علامه

کرباسچیان برای پدران و مادران.

۲۹۷/۴۸۳۷

BP/۲۲۰/۱۸/۵۳۶۴

۸۳ - ۸۲۷۲ م

کتابخانه‌ی ملی ایران

نشر آفاق

تهران: خیابان پاسداران، دشتستان چهارم، نبش زمره، پلاک ۲۳

کد پستی ۱۹۴۷۹۳۶۶۶۶ - تلفن: ۲۸۲۷۰۳۵ - فاکس: ۲۸۵۵۹۰۷

E-mail : info@afagh.org

www.afagh.org

در محضر استاد

۲۰

علی اصغر کرباسچیان

مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان

www.allameh.ir

چاپ اول: ۱۳۸۴ ش، ۵۰۰ نسخه

حروف چینی و صفحه‌آرایی: سیاهی

چاپ: فرنگار رنگ، صحافی: فرنو

۵۰۰ تومان

حقّ شرعی و قانونی هر نوع تکثیر فقط برای مرکز نشر آثار علامه کرباسچیان محفوظ است.

ISBN 964 - 6058 - 58 - 2

شابک ۹۶۴ - ۶۰۵۸ - ۵۸ - ۲

مرتبى بزرگوار مرحوم علامه کرباسچیان قدس سره،
در سال ۱۲۹۳ در تهران چشم به جهان گشود. او از دوران
جوانی به تعلیم و تربیت نوجوانان علاقه‌ی زیادی داشت
و استفاده از استادان برجسته، خصوصاً مرحوم سیدرضا
دربندی و آیه الله العظمی بروجردی، در تشویق ایشان به
امر تعلیم و تربیت جوانان و نوجوانان مؤثر بود.
استاد علامه پس از طی تحصیلات حوزوی در
تهران و قم و رسیدن به مرتبه‌ی اجتهاد، در سال ۱۳۳۴ با
هدف تأسیس یک مدرسه‌ی نمونه، قم را به مقصد تهران
ترک گفتند. ابتدا، طرح خود را با دوست قدیمی خود،

مرحوم حاج مقدّس، از وعّاظ با حقیقت تهران، در میان گذاشتند و از هم‌راهی و تأیید او بهره بردند. سپس مرحوم رضا روزبه را که دانشمندی وارسته و عالمی عامل بود، برای مدیریت دبیرستان علوی انتخاب کردند.

استاد، در آغاز کار، اغلب امور مدرسه حتّی خرید لوازم و نظافت کلاس‌ها و دست‌شویی‌ها را شخصاً انجام می‌دادند. هم‌چنین بیشتر دروس دبیرستان را خود آن مرحوم و شادروان روزبه تدریس می‌کردند؛ ولی با افزایش کلاس‌ها و دعوت هم‌کاران، به تدریج کار تدریس ایشان کمتر شد و در سال‌های بعد، تنها درس اخلاق را در دبیرستان عهده‌دار بودند. شنیدن مباحث اخلاقی از زبان کسی که خود بدان‌ها عامل بود، لذّت و حلاوتی خاص داشت و خاطراتی به‌جای می‌گذاشت که اغلب فارغ‌التحصیلان هنوز از آن‌ها یاد می‌کنند و آثار و برکات آن را در جای‌جای زندگی خود شاهدند.

پس از شکل‌گیری دبیرستان، در سال ۱۳۴۱ به تأسیس دبستان علوی اقدام کردند؛ چرا که معتقد بودند تربیت را باید از کودکی آغاز کرد و این شعر را می‌خواندند:

چوب تر را چنان که خواهی پیچ

نشود خشک، جز به آتش، راست

هدف‌گیری «علم و اخلاق»، دقّت بر کیفیت کار، انتخاب شاگرد از خانواده‌های پاک و متدین، زیربنایی

کارکردن و پرهیز از شعار و ظاهرسازی، از اصول برنامه‌های مدرسه بود.

استاد معتقد بودند کاری که به نام دین انجام می‌پذیرد، می‌باید بهترین باشد. لذا در عین زندگی زاهدانه و خانه‌ای بسیار ساده، برای مدرسه بهترین تجهیزات و امکانات را تدارک می‌کردند که امروزه پس از ۴۰ سال، هنوز آثار چنین دقت و آینده‌نگری را، حتی در ساختمان مدرسه‌ی علوی می‌توان مشاهده کرد.

طبعاً برای تدارک چنین مجموعه‌ای وجود نیروهای متعهد، حتی در گروه خدمت‌کاران، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. اهتمام استاد به گزینش معلمان و مربیان متدین و سعی در ساخته شدن آن‌ها در طول جریان کار مدرسه از اقدامات اساسی ایشان بود. از این رو، بر فعالیت مربیان نظارت دقیق داشتند و آن‌ها را در کارها راهنمایی می‌کردند.

آن مرحوم برای یادآوری پیوسته‌ی هدف‌های تعلیم و تربیت، همه‌هفته شورای معلمان و مربیان را تشکیل می‌دادند. هم‌چنین جهت هم‌آهنگ ساختن اولیای دانش‌آموزان با اهداف مدرسه، برای آنان جلساتی می‌گذاشتند.

استاد علامه از تجربیات اهل فن و روش‌های نوین بسیار بهره می‌گرفتند و بعضی از معلمان و مدیران را برای

بازدید از مراکز آموزشی و تربیتی به خارج از کشور اعزام می‌داشتند و وقتی کسی از نزدیکان از خارج برمی‌گشت، از او می‌پرسیدند: آیا مطلب تازه‌ای داری؟

به خاطر اهتمام به امر تعلیم و تربیت شاگردان، در تابستان برای آن‌ها برنامه‌ی اردو ترتیب می‌دادند تا زحمات ۹ ماهه‌ی مدرسه در فراغت تابستان از بین نرود.

پس از چندین سال پای‌مردی و تلاش شبانه‌روزی استاد، کم‌کم محصول زحمات ایشان یعنی فارغ‌التحصیلان دبیرستان پا به عرصه‌ی جامعه گذاشتند و دیگران به عمق کار استاد پی بردند. از سویی دیگر، وجهه‌ی علمی و زهد عملی آن مرحوم باعث شد که مراجع تقلید به ایشان اجازه‌ی مصرف سهم امام علیه‌السلام را در کار مدرسه بدهند. هم‌چنین افراد خیریه که نتایج کار را دیدند، در جهات مختلف به پیش‌رفتِ مدرسه کمک کردند و این‌چنین بود که خداوند متعال راه را برای توسعه‌ی کار آن مرد اخلاص و عمل باز کرد.

از ثمرات این همت بلند و ایستادگی و گذشتن از همه‌ی مقامات و منصب‌ها، تأسیس ده‌ها مدرسه (پسرانه و دخترانه) در تهران، شهرستان‌ها و خارج از کشور، به دست و همتِ تربیت‌یافتگان مکتب علامه و علوی است که همگی آن‌ها در الگوگرفتن از روش‌ها و توصیه‌های آن مرحوم سعی داشته‌اند.

علاوه بر پایه‌گذاری و راه‌اندازی مدارس، ده‌ها مؤسسه‌ی فرهنگی محصول کار شاگردان مکتب استاد است و این‌ها همه غیر از مواردی است که آن مربی الاهی در جهت حلّ مشکلات مردم و خدمت به محرومان، شخصاً عهده‌دار بودند.

سرانجام پس از عمری پُربرکت، آن روح بزرگ در مرداد ۱۳۸۲ از این جهان فانی رخت بربست و با آغاز «سفری الاهی و شیرین» به دیدار دوست شتافت.

درباره‌ی کتاب

در روزگاری که مرحوم علامه کرباسچیان به بنیادگذاری دبیرستان علوی همت گمارد، نه تنها مقوله‌ای به عنوان «آموزش خانواده» در فرهنگ مدرسه‌داری آن روز جایی نداشت، بلکه بسیاری از مفاهیم دیگری که وی بر آن‌ها آگاه و اندیشه‌ور شده بود نیز در قاموس آموزش و پرورش این مرز و بوم به آسانی یافت نمی‌شد.

اما وی - که در افکار تعلیم و تربیتی نوآوری بی‌نظیر بود - پایه‌پای تأسیس مدرسه، به آهنگ هم‌آهنگ‌سازی خانواده‌ها با روش آموزشی - پرورشی مدرسه برخاست و معتقد بود که اگر والدین دانش‌آموزان، از راه و رسم مدرسه

بی‌خبر باشند یا با نغمه‌های جاری مدرسه آهنگی ناساز بنوازند، تلاش‌های تربیتی کم‌ثمر خواهند شد. از این‌روی، در فصل‌های زمانی منظم، والدین شاگردان به مدرسه فراخوانده می‌شدند و در جلسات سخن‌رانی و تذکر و گاه بحث و گفت‌وگو، به تعلیمات اخلاقی و تربیتی استاد علامه دل و جان می‌سپردند.

این نظر دقیق استاد، پس از توسعه‌ی دبیرستان علوی و بنیان‌گذاری دبستان‌ها و واحد راهنمایی، در ابعادی وسیع‌پی‌گرفته شد؛ به گونه‌ای که امروزه نهادی با عنوان آموزش خانواده، به‌خصوص جلسات مادران، در همه‌ی این مدارس برقرار شده و بخش عظیمی از خانواده‌ها را زیر پوشش آموزش‌های متنوع خود گرفته است.

پایه‌ی این سنت حسنه، در زمانی نهاده شد که مرحوم علامه، با جدّیت و پی‌گیری، جلساتی را در مدرسه برپا می‌کرد و والدین دانش‌آموزان را با تذکرات و رهنمودهای خویش، به هم‌آهنگی و هم‌پایی با تعلیمات مدرسه فرا می‌خواند.

مجموعه‌ی بیانات و سخن‌رانی‌های استاد در جمع مادران و پدران، طیّ دفترهایی تحت عنوان در محضر استاد در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

گفتنی است این گفتارها، همگی مربوط به دوران

درباره‌ی کتاب / ۱۷

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و ناگزیر مناسب حال و هوای آن روزگاران است.

امید که با عنایت و توجه خوانندگان گرامی، دُرّ ناپِ نهفته در این بیانات، استخراج و زیور تلاش‌های تربیتی آینده‌سازان این مرز و بوم گردد.

مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان

خرداد ۱۳۸۴